

Prosjekt: Sjakk ved en grunnskole i Trier, Tyskland – fremmer sjakkundervisning/-spill den mentale utvikling av elevene?

Som ett av flere tiltak for å forbedre kvaliteten i tyske skoler fikk et psykologisk senter ved Universitetet i Trier i oppdrag å undersøke om sjakkundervisning og sjakkspilling kunne ha en positiv effekt på elevenes utvikling, særlig med vekt på den kognitive siden av saken. Aktiviteten ble gjennomført i en ukentlig time som erstattet en time matematikk. Som

kontrollgruppe brukte man elever ved en sammenlignbar skole som hadde vanlig undervisning. Man undersøkte konsentrasjonsevne, intelligens, prestasjoner i tysk og matematikk, elevenes sosiale kompetanse - uttrykt ved prestasjonsmotivasjon og integrasjon i skolen.

Sjakkundervisningen strakte seg over fire år, 2003 - 2007, og startet samtidig ved alle klassetrinn 1-4. Fjerde trinn hadde dermed ett års undervisning, tredje trinn to år og så videre. Selve undervisningen ble gjennomført etter metodikken i "Schulschachpatent", utarbeidet av det tyske sjakkforbundets ungdomsavdeling – etter prinsippet "learning by doing" eller "læring med alle sanser".

På tross av at dette er en feltstudie der en del faktorer kan være variable i perioden - uten at dette er nevnt i rapporten– eksempelvis skifte av lærere, klassesammensetning etc., så er resultatene blant elevene som hadde sjakkundervisning bemerkelsesverdige i forhold til elevene i kontrollklassene.

Man kunne påvise en vesentlig (altså ikke tilfeldig) forbedring av evnen til persepsjon og konsentrasjon, særlig i de to første klassetrinn og i særdeleshet hos de svake elevene.

En vesentlig stigning i resultatene i en intelligestest for elevene i andre klassetrinn, særlig for de svake elevene.

En tydelig forbedret prestasjonsmotivasjon og sosial kompetanse for elevene i tredje og fjerde klassetrinn.

Betydelige forbedringer i skoleprestasjonene for matematikk, leseforståelse og språkforståelse – som målt med nasjonale prøver. Prestasjonene i matematikk for fjerde trinn var dobbelt så bra som landsgjennomsnittet. Leseforståelsen var 2,5 ganger bedre enn landsgjennomsnittet og språkforståelsen var 3 ganger bedre enn landsgjennomsnittet.

Kontrollklassene leverte prestasjoner som tilsvarte omtrent landsgjennomsnittet

Denne korte sammenfatningen er foretatt av Deutsche Schulschachstiftung (DSS) og refererer til rapporten fra Dr. Sigrun-Heide Fillip ved Universitet Trier med tittelen "Foerdert Schachunterricht in der Grundschule die geistige Entwicklung der Kinder?"